

Tavas.

Írta: Mayer János m. kir. földmívelésügyi miniszter

A hosszú tél után végre is megnyílt a gazdasági növénytermelés meleg feleztendeje. Remélem nemsokára odáig halad mezőgazdasági termelésünk, hogy jelentőség tekintetében nem lesz különbség a gazdaember nyara és tele között. Hiszen, már most is egyformán fontos a téli és nyári munka a szarvasmarha, ló, sertés, juh, baromfi és tojás termelésre, tejgazdaságra, pincegazdaságra, téli gyümölcs értékesítésre nézve. Sőt az állattenyésztés és termékeinek értéke és haszna máris túlhaladja eddig legfontosabbnak tartott szántóföldi terményeink értékét és hasznát. Ma a gazda szántóföldről pénz a legszükségesebb és a szántóföldi termelés jövedelmezőségi viszonyainak megjavítására kell minden gondunkat fordítani.

Sajnosan látjuk a nemzetközi árjegyzésekben, hogy ezekben nagyon alárendelt szerepet játszik a magyar buza. Az úgynevezett Dunabuzának alkotja egy alosztályát, a román és a jugoszláviai egy sorban. Tudjuk, hogy a Tiszántúl a Bácska és Bánát elcsatolt részeivel a balkáni államok jó buzatalajt és jó buzatermelőket is kaptak. De ezeknek, aránylag, kis termelése nem javítja fel annyira a balkáni termelés átlagát, hogy a magyar buzát a balkániakkal egy piaci gyűjtőnév alá lehessen foglalni, amint ezt a külföldön több helyen megcselekszik. Ezt, a mi trianoni sorsunkkal kapcsolatos igazságtalan elbánást azonban, nem bírjuk szóbeli tiltakozásokkal megszüntetni, hanem, csakis, termelésünk átalakításával. Minden erővel oda kell tehát hatnunk, hogy az a husz-hu-

szonöt millió métermázsza buza, amelyet a legjobb alföldi és alföldi jellegű talajnevek teremnek és amiből öt-tíz millió métermázsza exportra kerülhet, már a külföldi gabonakereskedelem érdeke szempontjából se lehessen a Duna-buza fogalma alá vonható. A német írjon: Ungarischer Weizen-ről, az angol Hungarian Wheat-ről, ne pedig a Donau-Weizen és a Danubian Wheat egy alosztályáról.

A határon túl eső magyar buzatermelők, ha képesek rá, velünk haladhatnak és szintén kiverekedhetik magukat a Balkánhoz való tartozás alól a nyugati buzapiacokon. Részemről, természetesen, csak arra szorítkozhatom, hogy jelenleg határaink között igyekezzem a buzatermelés minőségét a lehető legmagasabbra emelni.

Öt évi kísérletezés után, már az ez évi őszi vetés idején, száz-ezer métermázsza, elsőrangú minőségű buzavetőmaggal sietek a termelő közönség támogatására, ezt a mennyiséget a következő két évben megkészszerezni, illetve megháromszorozni szándékozom. Ha a gazdaközönség a földmívelési kormányt ezt a támogatást a lehető legjobb és leggondosabb műveléssel, vetőmag szelektálással értékesítő szövetkezetek alakításával fogadja, akkor egy pár év múlva a magyar buzának olyan kiegyenlített, kiváló minőségű tömegei jelenhetnek meg a világ piacon, hogy ez a buza nem lesz a balkáni buzákkal egy osztály alá vonható. És ez a körülmény megfelelően fog érvényesülni az árjegyzésben is.

En ezt a tavaszt mezőgazdasági termelésünk fontos átalakulási időszakának szeretném tekinteni. Most tehetünk újra egy lépést tehető állataink, rétjeink, legelőink és a baromfi átnemesítése, átjavi-

tása felé. Főlegesen rámutatnom, hogy gazdáinknak ebbeli törekvéseit a vezetés m. alatt álló tárca megfelelően támogatja és szakoktatási apparátusa segítségével elviszi a szükséges szakismereteket

a legfelreesebb falvak gazdái közé is.

Mezőgazdaságunk haladása: nemzetünk élni akarásának a kifejezője. És mert ez így van, nem tartok attól, hogy e szavaim hatástalanul fognak elenyészni.

A nógrád-honti általános tanítóegyesület salgótarjáni járásban levő tanítók közgyűlése.

Baglyasalján volt a bányakaszinóban. Tálaltalmas nivós tárgysorozattal gyönyörködtették egymást és az érdeklődőket a tanítók, akik járásunkban a kultúrának igazi lelkes apostolai, dacára anyagi helyzetük tulszerényen dotált voltának.

Dr. Visnovszky Rezső, Rákos István, Kárpáthy Ödön, Dr. Szabó Lajos, Vadasz Bertalan, Dörner Géza, a vármege az ország és a mi városunk nagy tanügyi vezéreinek kívül, Dr. Csengődy Lajos, Márkus Lajos lelkesek, Császár Pál és Kiss Pál bányatársulati üzemvezető mérnökök is jelen voltak a tanítóság értekezletén, pedagógiai szemináriumán.

Barthó Dániel lendületes megnyitó beszéde után, Sümegi Emil ismertette bár beteg, de mégis remekül a tanítóságnak országos vonatkozású küzdelmeit. Mrász József a baglyasaljai bányakerület társulati népiszkoláinak igazgató tanítója, az egyesület anyagi viszonyait körvonalozta, majd Vadkerti Béla albertaknai társulati tanító fejtegette, hogy mi a szociál pedagógia s mily intézményekben konstatálható ez a magyar tanügyben! Eöadását elismeréssel honorálták kartársai.

Ezután következett a szeminerialis része a közgyűlésnek, amelynek keretében Röder Allréd ismertette a magyar iskolák énektanításának nehézségeit s zeneelméleti és zenetörténelmi vonatkozásait, melyekért tapsal és éljenzéssel jutalmazták. Majd énekkarat mutatta be Bender Károly orosz hadifogságból vissza tért zagyvapálfalvai társulati igazgató tanító. Többszölamu gyermek énekkarával, énektanítási methodusával bámulatba ejtette a jelenlévőket. A közgyűlés órák hosszán át elhallgatta volna a szebbnél-szebb s rutinirozottan betanított pompás dalokat. Szünni nem akaró taps volt az évtizedes hadifogságból hazatért nagy zene

és énektanító virtuóz dicsérete. Schönk Gusztáv vasgyári tanító az olvasmány tárgyalások jelentőségét méltatta, rendkívül mély szakértelemmel, tapasztalati és elméleti tudással.

Utána Král József rónai társulati tanító, a „Nógrád-Honti Kultúra” egyik szerkesztője, akit a gyűlés keretében Sümegi Emil kartársán kívül a kir. tanfelügyelő is ünnepelt a ped. szemináriumokban való agilis részvétele miatt s ezért a vallás és közoktatásügyi miniszteri kintüntetésre is felterjesztette s a vkm. elismerő okiratot felolvassa, további lelkes munkára serkentette. Ez alkalommal költeménytárgyalást mutatott be „Ember Erzsébet társ. tanítónő növendékeivel.” „Sirhantok a végeken” Teleki Sándor versét tárgyalta, részletezte és hozta vonatkozásba a baglyasaljai hősök szobrával. Fáradozását siker koronázta.

Végül, amit legelőször szeretünk volna megemlíteni, Barthó Dániel elnököt, vasgyári tanítót a Vodianer díjnak kitüntettjét ünnepelte a tanfelügyelő és a tanítóság. Lapunk Vadkerti Béla tanító munkatársunknak a közelmúltban személyéről írt „Aranytussal egy vasgyári tanítóról” című cikkében bőven foglalkozott a kitüntetett négy évtizedes tanítóval.

A közgyűlés keretében Hunyár Ádám társulati igazgató tanítónak roppant érdekes és irredenta szempontból kimagasló indítványa volt. A román megszállás alatt élő hozzátartozóinak tudatában is nyílt magyar szívvvel és érzülettel tett valomást arról, hogy a mai trianoni állapotok türhetetlenek, kérte az országos szövetség nagyerdemű elnökét Rákos István kir. tanácsost, aki a Salgótarjáni Községbánya Részvénytársulat által fenntartott népiszkolákban vizsgálta ez idő szerint a tanulmányi állapotokat, hogy az Orsz. Szöv. a külföldi államok tanítóságának, miután tagja a nemzetközi

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Quo vadis Salgótarján.

Virágok az utcán. Lovasleventék. Pécskő-utca. Menház-ntca. Egészségház. Sportok és versenyek. Ténisz. Iparoskór háza. Szép leányok, szép fiúk. Sex appeal. Mese a varrógépről. Csepel contra Singer. A palesztinai arab zsidóellenes boycott. Tel Awiw.

Május. Forró napok csalogatják a fákat, virágba borulnak a kertek s ha eltűnődve de mégis nyitott érdeklődő szemmel tekint körül a tarjáni polgár a színek, formák iránti érzéke poetikus kilégítést talál. A virágos Tarján kezd bontogatni szárnyait s megható az a buzgóság, melynek nyomán, hol igazi érzéssel majd a lelkekben szunyadó esztetikai megértés felkeltésével versenyeznek, derűsen, kedvvel, néhol bizony némi szükséges elkényszeredettséggel a virágos Tarján megteremtésére. De az eszme a gondolat már termő talajra talált s ha a város sajtósága térbeli viszonyai, utcaiinak legnagyobb részt szűk volta s az ablakok virágos díszé iránti eddig a gondtalan nemtörődömségéből felocsudik lassankint életszükségletté válik a virágok kultiválása. Ezt az érzéket mindenkinek fel kell éleszteni magában s ha sejtető lelke, a biológia iránti érzéke, a szép iránti vágyódása megszokottá válik, megő az idő, mikor lelkenek ez a műveletlenül hagyott zuga nem sejtett gyönyörűségekkel hatol bele értelmi képessége fejlődésének együtthaladásával a növény

problemájába. Evvel együtt nemcsak az erkélyek, ablakok, a házak előtti kikerekített részletek virágpompája szerez majd gyönyörűséget, de behatolhat a növényi élet örök törvényeinek megértésébe, a fogamzás, születés, gyümölcstermés megismerésébe. Az a jogékony nagy „conceptioju intellectus pedig, ki a virágos Tarjánt utnak indította, hogy a város egyébb nagystílyú rohamos fejlődésével méltó kerettel öveze, a keretet, házakat, előkerteket, sétányokat a virágok havában júniusban kivívja sokszorososan az előismerést, hogy gondolkodó, lelkes terveket szövő férfias homlokát borostyán koszoruzza.

És május 18-án idesereglett a nemzet élővirágainak is egyrésze. Vidám, tüzes paripákön jöttek a haza lovasleventéinek virágai. Erős dereku törzsekbe szökkenő magyarság. A „Magyarság” fő-szerkesztőjének Milotaynak látásukkor, — amint remegő paripáikat délcegűl ülik meg — szíve hangosabban dobogott volna s minden szépért, magyar igazságért hevíülő lelke bizonyára elküldte volna városunkba kitűnő lapjának kitűnő tollu íródjét, a szellemes, gyengéden ironicus a szíveket hatásosan megindító és lelkesedésbe kavará szerzőjét a „Hints about Rome”-nak. Így azonban magunkba maradtunk, de 300 lovassal egyetemben. A város föltére már számos ünnepélynek, jelentőségében sokszor országos értékű megnyilatkozásoknak volt színhelye. De mikor a 300 lovas odatermett és polgármesterünk kedves, meleg istenhozottal köszöntötte őket ez az esemény a lovas

nemzet igazi fiaiból kicsiholta a szunynyadó puszták álomba merült nemzedékéből a régi lovas csatakiáltás enlékét s lelkesülten felkiáltott a szívekben a „Huj, huj, hajrá”. És ha igazi bravuros lovas attackra kerülne a sor — legalább bemutatóként — sehol sem akadna erre megfelelő terep — bár szörnyű nagy feladat, mint a Menház-utcán fel, a Somlyó utcán végig és a másik oldalon a Pécskő-utcán lefelé, úgy a lovas, mint paripája igen nagy feladat elé volna állítva; de ha a Pécskő utcában annak egész hosszában kedves északi szomszédaink seregének egyrésze volna csatasorba helyezve, akkor a huj, huj roham erejétől megsem állának Filakováig.

Vagy talán nem ismeri kedves olvasóm a Menház utcát? (No a város jószívű urnói főzőkanállal a kezükben kezdnek már megősmekedni vele.) Hát a kis meg a nagy Somlyó-utcat és a Pécskő-utcat? De ez utóbbit nemcsak modernizált részében a Katholikus Kör házáig, de azontul. Hiszen ott kezdődik a romantika. Vagy ez is kihalt volna már belőlünk a nagy adó miatt? Határozott kár érne a város fizető alanyát ha a második felévi intő és sürgető adófizetési felhívásra megküldve az ujjait adómekekkel megsziporodott összeget anyagi megkönnyebbedésének e melabus hangulatában nem rándulna ki a nevezett utcák valamelyikébe, mert élvezne ott olyan romantikát, melyet hiába keresne az előkelő új városnegyedben. Változatos az a magaslati fekvésű romantika házakban, utcákban, kertekben és a dombok

oldalain, pataokban, időnkint fekete hajú és égő fekete szemű Carmenokban, úgy-hogy feledve lenne a pénztlarca megkönyebbülése s még mindig telnek a romantika által felajzott szív megvigasztalására némi alcholos nektárra Praznovszky és Kovács Gézától kezdve az Iparos Otthonba folytatva egész a Tátra kedves helyiségeig és a Polkig, hol már várják a vendégeket a hangszóróval (a könyörületos Jég varázsolja hallhatatlanná a város összes e nemű muzsikáit, melyek nyitott ajtók és ablakokon keresztül próbálják jökedvre deríteni a várost, de több bosszuságot okoznak, mint megértést) és a pompás Schillerrel. De hát a lét effajta megkönyebbülése talán nem is a legcélszerűbb, bár úgy látszik, hogy az emberiség méreg nélkül nem élhet. Alcohol, nicotin, coffein és Éva, Példát vehetnének Krishnamurtitól, ki nem élvez sem bort, sem szivart, coffeint és oh Évát sem. De egyik ösztönös tulajdonsága az emberiségnek, hogy minden méregnek megtalálja a maga pót és ellen-szerét. Alcoholra az almabort, coffeinra a Hag kávé, nicotinra a nicotextet és a bonicot-ot. Csak Évának nincs ellenszere. És ami van az is hamisan a lomtárba kerül vagy oh egyes országokban a hüvőre és a diadalmas asszony tovább bódítja a szíveket, vagy a Dunába ugranak, defraudálnak, végre mégis megadja azt a boldogságot, mely két éle formában jelentkezik: az érzéki és a szívek harmóniáján felépülő életközösség. Ebbe szől azután bele elhatározó erővel a Sex appeal. Mi ez? Magyaráltak sok-

európai tanító szövetségnek — a magyarság s a világképe érdekében — foglalt állást s tegye lehetővé más országok tanítósága előtt, hogy megismerhessék a rajtuk esett sérelem óriási nagyságát s hogy a revízió mellett foglaljanak állást.

Rákos István rámutatott válaszában, ennek nemzetközi relációban szinte lehetetlen voltára. A jelenlévők a tanítóság összefűrt vezérének komoly objektív s minden tekintetben haza-vallás és nemzetszerető szavait meghallgatták, arra a meggyőződésre jutottak, hogy az indítvány ezidőszakra megvalósíthatatlan. Sajnos ez így van. Megvalósíthatatlan. Ez az igazság s így a közgyűlés az indítványt, szívében elkönnyelve napirendre tért föltette s úgy Rákos Istvánt, mint Hunyár Ádámot hosszasan ünnepelte.

A gyűlés végeztével megkezdődött a közebed, amit Török Sándor baglyas-aljai bányakaszinó vezetője a legnagyobb gonddal állított össze Mrász József igazgató tanító, mint főrendező segítségével.

A közebed tartama alatt Barthó Dániel, a kormányzó ur Öfömlétségára, Röder Alfréd a kir. vezető tanfelügyelőre, dr. Csengődy Lajos Rákos Istvánra, dr. Visnovszky Rezső az egyházak lelkész képviselőjére és a tanítóságra, amelyet Nógrád-Hont vármegyei tengerszemének, gyöngyének nevezett, Márkus Lajos szintén a tanítóságra s annak vezető tanfelügyelőjére, Rákos István a tanítóságra s a tanítóság között Röder Alfrédra, Schönk Gusztávra, Vadkerti Bélára, Bender Károly Král József és Sümegi Emilre emelte poharát gyönyörű szavakkal. Kos-

sik István a megjelent hölgyekre ültette poharát.

A közgyűlés utáni ebéden Bender Károly férfi énekkara mulattatta a tanítóságot, akinek dalosegyesülete figyelmet érdemel a legmagasabb nézőszögből is s ajánljuk a tanügyi hatóságok kitüntető figyelmébe és jóakaratu elismerő támogatására. Végezetül dr. Szabó Lajos, a helybeli főgimnázium igazgató tanára, Zsolnay kisterenyei áll. isk. ig. tamító közsztőjét kiserenoza, mint vendégként aposztrofált tanügybarát.

Hangsúlyozta, hogy e megtisztelő epiteton mellett, mint testvér, a tanügy középfoku szolgálatában működő pedagógus is jelen van szívvel-lelékkel, baráti és kartársias érzülettel a legmesszebb menő cordalitással.

A tanítóságnak nehéz misszióját érzi és meggyőződése mégis az, hogy vállvetett munkával egymásiránti szeretettel, megértéssel dolgozhatnak a történelmi Magyarország visszaállításáért.

Szavait frenetikus taps, óriási tel-szés koronázta.

A közgyűlést követő ebéden 103 teríték volt. A baglyas-aljai iparos-fiak vonós zenekara szolgáltatta a zenét.

A legközelebbi találkozásját ösre tűzte ki a tan tóság, a közgyűlést pedig tavaszra Zagypálfálvára, noha a járás tanítói szívesen mennének már Salgóba-nyatelepre, Szentkútra, esetleg Lapujtőre, mert egy évtized óta Salgótarján, Zpál-falva, Baglyas, Novák és Kisterenye azok a helyek, ahol ily alkalmakkor megszokott fordulni s a „varietas delectat” elve e tekintetben nem érvényesül eléggé.

A 7. sz. somlyói Báthori István honvéd kerékpáros zászlóalj jubileumi ünnepe.

F. hó 25-én folyt le a salgótarjáni kerékpár zászlóalj 10 éves fennállásának jubileumi ünnepe.

Az ünnepség reggel hat órakor kezdődött, amidőn a Salgótarjáni Köszén-bánya rt. zenekara zenés ébresztővel járta be a várost kísérve az e célra kivonult katonai csapatot. Az ébresztő végén a zászlóalj küldöttsége a hősök emléksztőjára koszorút helyezett és néma tisztelgéssel fejezte ki halálját és elismerését a nemes elődök iránt.

Kilencz órakor a református templomban zsufolt templomi közönség jelenlétében az istentisztelet keretében Pál Dénes ref. tábort vezetője elmondott, a könnyekig meghatott közönség előtt ünnepi beszédet. Majd a zászlóalj laktanya sport telepen celebrált szent misét a felállított oltár sátorban vitéz Füredy József tábort lelkész. Az evangélium után megkapó szentbeszédet ugyancsak ő tartotta. A mise alatt a zászlóalj és a testvércsapatok leventék, cserkészek a sátorral szemben oszlopokban állottak. Maga a zászlóalj teljes felszereléssel első

sorában a zászlóval három oszlopban állott élén vitéz Berthy őrnaggyal, míg az oltár sátor baloldalán a város és hivatalok vezetői, küldöttségek, a jobboldalon a tisztikar, rendőrség és a katonai küldöttségek foglaltak helyet. A szembe lévő hegyoldalon ezer és ezer ember telepedett meg az erdők zöld keretében.

Ebben a festői, mégis katonás környezetben állott a mise végén elhangzott Hymnusz hangjai után vitéz Bodor Sándor alezredes, a zászlóalj parancsnoka a csapatok elé, hogy megemlékezzen az ünnep jelentőségéről.

Elmondta a nehéz körülményeket, amelyek között a zászlóalj megszületett, utalt a világháború borzalmi után fellépett tespedésből kiemelkedett nemzeti hadsereg kezdeti nehézségére s a zászlóaljnak Salgótarjánba való bevonulására. Lefestette azt a belső összeomlás követte feladatokat, amelyeket a zászlóalj a rend fenntartása érdekében megoldott. Megköszönte a végzett munkát elsősorban a zászlóalj volt parancsnokainak Wert és Szabó tábornokoknak, Paravicénit Hau-

féleképpen de a helyes megjelenítő magyaráz kifejezés, mely mindent magába foglal nem az appellálás az érzékiségre, hanem a Megyery Ella a rövid és iziglen magyaros megjelölése: kíváncsatos nőszemély. Az alkohol méreg ellen különben: Amerika a világ leghatalmasabb bankár állama megtalálta az ellenszert. Az államhatalom közbelépett és egyetlen paragraffussal behozta az alkohol tilalmát. Azóta a szegény amerikaiak, akik nem hajókázhatnak át Európába a mindenfajta alkohol Eldorádójába, ha egy kis sört, bort, vagy pezsgőt akarnak fogyasztani Mexicóba ruccannak át. A mexicói rendőr a határon szemet huny s akinek, ez az ut költséges és hosszú az úgy segít magán, mint Amerika egyik elsőrangú írójának Hergesheimernek híres regényében a „Párisi estélyruha frappánsul megfesteit társadalmi osztály. Az egymáshoz illő gazdag gyárosok, vállalkozók feleségeikkel és felnőtt gyermekeikkel együtt hetenkint 3—4 szer estélyt rendeznek és ott bőven fogy a cocktail, a whisky meg a gin közben akad pezsgő és cognac is. Hogyan jutnak hozzá azt a kintűnő szerző nem árulja el. A mérgek és a helytelen ételmód következtében előforduló mindenfajta betegségek ellen küzdeni lesz hivatva némiképp Tarjánban az „Egészségház” is. Ez a hivatalos városi intézkedés alá kerülő közintézet kisebb méretekben már megtalálta elődjét önkénytelenül az Erzsébetért szegő emeletes házak egyikében. Földszinten helyezkedett el a „a gyógytár” az eme-

leten pedig egyelőre a fogászati és a belgyógyászati osztály. Mind a három osztály jeles vezetése alatt áll. A concurentia tehát az egészség terén is beáll, amely jelenség mindenképpen helyes és az erőket fokozó hatással jár. Concurentiára kerülve a szó meg kell említenünk a Csepel contra Singer fordulatot is. Mindkét izléssel berendezett helyiség igénybe vette a női reklámozást is a legmegtejtőbb formában. Valószággal „Mese a varrógépről,” és eszünkbe jut Kiss József e híressé vált verses elbeszélése, ha esténként fényes villanyvilágításnál betekintünk a két varrógép helyiségébe. Szép fiatal lányok ügyes keze lehel életet és eleveenséget a gépbe. A gépek berregnek; közben elhangzik egy fiatal kedves csengő lányos kacaj és a gépek kerekai méggyorsabban forognak s a két vállalat elmés kitalálásokkal hirdeti, hivatgat, invitál. Még a gyermek lányok is ott varrják a babaruhákat. Elevenen folyik a munka s közben meg megakad egy mese a varrógépről, mely testet nyer és vágyakat termel s akkor rövid időre elhalkul, elmarad a gépzaklatolás, de annál jobban zakatol a forró vérhullámoktól kergetett központ az élet végéig szünet nélkül dolgozó szivmotor. Talán ilyen erősen lüktet az ujjáéledő palesztinai zsidó államközösség egyik legvonzóbb, gyönyörű villavárosának Tell Awinnak és lakóinak a szíve is, mikor a hangverseny szezonban a bécsi dalárda rendezte ottlan hangversenyét és ötvezren nem vált-hattak jegyet, mert a hangversenyterem

**VALÓBAN
KITÜNŐ!**

VÁNCZA

Levesek

**OLYAN DICSÉRETEKET,
OLYAN ELRAGADTATÁST**

még nem kapott magyar konyhacikk, mint a nagyszerű „Véncza levesek.” 24 féle elsőrangú levest Csak vízzel felforraltatód! Kocka formában! Még ma forduljon fűszereséshéz és sürgessel!

VÁNCZA-gyár
Budapest 10.

senblass ezredeseknek, akik közül Hausenblass Károly személyesen is jelen volt, a zászlóalj tisztikarának és legénységének. A zászlóaljat minden szemlén ért főlebbvalói dicséret csak ennek a hatalmas összmunkának és lelkesedésnek volt köszönhető. Köszönetet mondott az egész város közönségének a barátságos fogadtatásért, a város, vállalatok és hivatalok vezetőinek a megértő támogatásért, amelyben a zászlóaljat tíz év óta részesítették.

A katonai legyelmezett hangját is átfűtötte a tűz és elkeseredés, amidőn beszédje végén a Karancson elvonuló határokról emlékezett meg. A fájdalomról szólt, amelyet mindenki tud, hogy mi, de amiről nem szabad beszélni. Ezt a fájdalmat is megfogja szüntetni az apák nyomán járó zászlóalj s vissza viszi a zászlót oda, ahonnan elhozták. Ha pedig ezt nem bírnák elvégezni a mostaniak, vére nyomán utódaik fogják azt végrehajtani.

A gyönyörűen felépített és színes mondatokban elmondott beszéd után a város nevében Horváth László városi tanácsnok a zászlóalj zászlaját, amelyet Besztercebánya város színei díszítenek rövid beszéd kíséretében Salgótarján város nevében fehér, fekete szallaggal díszítette föl. Majd a testvérszászlóaljak a váci, balassagyarmati, esztergomi, kenyérmezőtábori és jászberényi zászlóaljak küldöttségei köszöntötték a jubiláló zászlóaljat.

Az ünnepség végeztével a zászlóalj, a vármórség, a csendőrség, rendőrség, az egész járás levente csapata, élén a zagypálfálvai levente zenekarral, a cserkész csapatok, lövészek és tözoltók díszmenetben vonultak el.

A tisztikar vendégeivel a tisztí étkezdébe vonult, ahol díszebéd volt. A díszebéd előtt a tisztí kertben Sztankovits János igazgató vezette zászlóaljának ajkáról először hangzott fel a Báthory induló, amelyet lapunk mult számában közöltünk. A nagyszerű dalárda ezt s a következő énekszámai is a legnagyobb precizitással énekelte. Az ebéd kezdetén a zászlóalj vonós zenekara játszott. Az ebéden elhangzott köszöntők közül kiemeljük Hausenblass Károly ezredesnek a

Kormányzóra, vitéz Bodor Sándor alezredesnek Bóna Kovács Károly szobrászra, Tarnay Kálmánra, Traum Péternek, Horváth Lászlónak, Bárány Emilnek és dr. Cengődy Lajosnak a zászlóaljra mondott köszöntőit.

A délutáni népnünepséget, mely a laktanya mellett levő gyakorlóterén folyt le, ezrek nézték végig. A szellemes és érdekes sokféle tréfának, sportnak megrendezése igazán nagy leleményességre vallott. A zagypálfálvai leventezenekar általánosan elismert játéka töltötte ki az egyes számok közötti időt.

Az ünnepséget este a 8 órai harangszó után kezdődő táborjelenet fejezte be. A hatalmasan lobogó táborláz körül rohamsisakos, fegyveres katonák ültek. Távolabb négy meggyiszínú magyarruhás regőst világított meg a láng. Távolabb a katonadalárda és más zenekar helyezkedett el. A négy regős: Hámory Imre hatásos szavalaival, Sárváry János művészi tárogatószámaival. Tarnay Béla és Köblös József gyönyörű énekekkel ragadták magukkal a sok ezernyi nézőt, akik a hegyoldalt és utcát teljeen előzőnlötték! A dalárda szép énekszámai, ugyszintén minden egyes zene és énekszám tomboló lelkesedést váltott ki a holdvilágos májusi estén ott tartózkodók lelkéből. Felejthetetlen és lelkesítő hatása oly nagy volt, melyhez hasonló talán csak a salgói Petőfi emléktábla leleplezési ünnepségénél volt tapasztalható. — A katonaság részéről megnyilvánult kedves és szeretetteljes bánásmód fokozott tiszteltet szerzett a mi kedves zászlóaljunknak és általa a magyar honvéd névnek. A régi világnak rideg érintkezése — a polgárság és katonai társadalom között, — már teljesen a multé.

A táborláz mellől 9 órakor faklyás menet indult el s Wilezál Richárd vezetésével a bányazenekar bejárta a mozgalmas várost s a „takarodó” mélabus hangjaival végetért a jubileumi ünnep egy szebb és jobb jövő biztos reményében s a magyar honvédségnek nagyhivatottságában bizva!

vényen való sütkérezés ad valamelyes élvezetet.

Végezetül a virágos Tarján vezető gondolatán át meg kell emlékeznünk az iparosegyesület székházáról. Hallani ugyan kifogásokat s nem tudni mit hoz a jövő ennek a szép és tetszetős épületnek a bensejében. De elég központilag fekszik, mégsem zajos helyen; homlokzata sajátosság adott viszonyaihoz képest igen jól van megoldva nemcsak plastikai de aesthetikai szempontokból is. Ha pedig a belső, minden tekintetben figyelembe vevő berendezés átadatik a maga rendeltetésének sok nevezetes ünnepély és még több remélhetőleg jeles színházi előadások fogják e szép épületnek megszeretni méltán megérdemelt hírnevét.

Együttal a legnagyobb örömmel állapítjuk meg Tarján lakosságának szépségben fejlődő új nemzedékét. Soha anynyi sok szép leány és fiu, mint jelenleg. Pedig szükösek az idők. Nehezen gyűlik össze még részletfizetésre is a szükséges összeg, hogy a lenge szép szabásu ruhák, felöltők, kalapok és cipők megszerzessenek. De a jövő bizakodó reményével tölt el gazdaságilag is. Még néhány év talán s a megindult politikai és gazdasági reconstructio boldog jövőt varázsol elő. Akkor a rouge nélkül is szép leányok és a hajadon fővel sétáló szépfürtű fiuk corsója kibékíti még az anyhén szigorú „Megfigyelő”-t is.

Ernszt miniszter az O.T.I. szanálásáról.

A képviselőház társadalompolitikai és pénzügyi bizottsága kedden délután tartott ülésében letárgyalta az Országos Társadalom Biztosító Intézet szanálásáról szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat érdemében elhangzott felszólásokra Ernszt Sándor népielőli és munkaügyi miniszter válaszolt. Mindenekelőtt kijelentette, hogy a társadalombiztosítás gondolatát meglehetősen népszerűtlenség környékezi, amely az egész Európában konstataható szocialpolitika ellenes hangulatnak következménye. Nagynban hozzájárul a népszerűtlenség fokozásához a kisiparosság nehéz helyzete, amely a világválság és a gyáripari verseny következtében napi existenciájáért küzdve általában sokkal és nehezen visel minden közterhet, így azokat is, amelyek szocialpolitikai berendezkedésünk következtében mint új terhek hármlanak rája. Reméli azonban, hogy a kisiparosság averziója meg fog szűnni a társadalombiztosítás intézménye ellen, különösen akkor, ha a gyakorlati élet evidenssé fogja tenni azt, hogy a társadalmi gondoskodás az ő érdekében is szolgálja, nemcsak azokat, akiknek szociális jóléte érdekében a szociális közterhet viseli. Azt hisszük, nem tévedünk, ha még azt is konstatajuk, hogy szocialpolitikánk népszerűtlenné tévéséhez nagynban hozzájárulnak azok a támadások is, amelyek a szocialdemokracia szóvivői és lapjai részéről hangzanak el, amelyeknek nyilvánvaló oka az, hogy az egyedül üdvözítő honboldogító, jobbanmondva népboldogító szerepét. Is-ten tudja minő okból, a szocialisták szeretnek kizárólag maguknak vindikálni.

Szinte fáj nekik ha a rajtuk kívül eső szervezetek is merészkednek foglalkozni a szocialis ellentétek gyakorlati kiegyenlítésével és a leginkább rászoruló társadalmi helyzetének javításával. Így látuk nemrég, hogy a katolikus egyház ezirányú tevékenységét milyen éles és igazságtalan kritika tárgyává tették, nyilvánvalóan abból a célból, hogy maguk részére a szocialis gondoskodás egyeduralmát biztosítsák. Epilyen hevesen szokták támadni a kormányt is mindazokért törvényjavaslatokért és állami berendezésekért, amelyek kétségbevonhatatlan célja: a kisember helyzetének javítása.

A miniszter egyes felszólalóknak kérésére kijelentette azt, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet tisztviselőinek létszámápasztására vonatkozólag tulzolt hírek jelentek meg és a maga részéről mindent megtesz arra, hogy az ellentmondó érdekek fölé emelkedve, az igazságosság érvényesítésével érje el a kitűzött célt. Azt, hisszük, hogy ezt a kijelentést megnyugvással veszik tudomásul úgy az érdekeltek, mint azok a felszólalók, akik aggodalommal kísérték az elbocsátás alá vonható tisztviselők sorsát. Kiemelte azt is a miniszter a szocialdemokrata pártiak részéről hangzótott ama jelszóval szemben „hogy szanálnak pénz nélkül” azt, hogy az állam 3.2 millió pengős hozzájáruláson felül fokozottabban támogatja az O.T.I.-t és részesedik annak nyugdíjterheiben is, mindenek felett pedig megérti a felmerült deficitet. A miniszter megnyugtató kijelentései után a bizottság a törvényjavaslatot egyhangulag elfogadta.

Az ipartestületi székház-építő bizottság engedély-eljárása.

F, hó 29-én volt az új ipartestületi székház lakhatási építési bizottsági engedély eljárása.

Ez alkalomból megjelent a helyszínen a város képviselőjében dr. Förster Kálmán polgármester, dr. Figus Béla főjegyző, Nékám István városi aljegyző, Szentpétery János városi főmérnök, dr. Jánossy Ödön rendőrkapitány és a helyi sajtó képviselőjében Szánthay István álomlásfőnök. Az építőbizottság részéről Tóth Gyula és Obrincsik Ernő. Az ipartestület vezetősége élén Timaróczy Sándor elnökkel teljes számmal vett részt az építőbizottsággal együtt a bejárás. A megjelentekre legjobb benyomást tette az imponáns kétszárnyú épület, amelyek új bejáratát, diszes oszlopok tartják. Az épületet Pap József és Balla Mihály építőmester cég és Bulyovszky Lajos építőmester építési vállalkozó építette. Ács-munkát Hatvani József ácsmester, palafedést Racka és Cifra palafedők, a bádogos munkát Szántó Sándor, asztalos munkát Patay Lajos és Hochauer Károly, lakatos és vízvezeték munkát Molnár József, mázoló és szobafestő munkát Zdravics Béla, villanyyszerelési munkát Salgótarjáni Villamossági Rt., üveges munkát Steiner Manó végezte. Az építkezést vezette és ellenőrizte Szentpétery János városi főmérnök aki nagy huzgalommal, odaadással végezte feladatát.

Az új épület kívülről nem is mutatja azt az imponáns benyomást, amit belülről kerülve élvezhet az ember. Cél-szerű beosztás, kedves összhangzatos színek, nagy tágas termék mutatják a tervezők és építők hozzáértését és ízlését. A két nagy terem parkettes padló hivatolag intenek a táncolók felé, a színházterem előreláthatólag mindenkor ott-honává válik a salgótarjáni színeszetnek. A kettős bejáratnál jobbra egy tábla felirata tanuskodik az építők neveiről. Ün-nepélyes megnyitáskor június 4-én győnyörködni fog a nagyközönség is az iparosság élniákarásának ebben a monumen-tális tanujelében.

A vívó egyesület ugyanakkor vette át az új épületben levő helyiségét és az egyesület vezetősége Veres Zoltán főszol-gabíró, Tallian József, Zsengeller József vezetésével résztvevett az eljárásban.

A város központja közelében ke-resek nov. 1-re két szobás lakást. Cím a kiadóban.

Hírek és különféle

Képviselőnk dr. Sztranyavszky Sándor államtitkár f. hó 4-én délelőtti városunkba érkezik az ipartestületi székház felavatására. Junius 5 és 6-án pedig a járás néhány községét látogatja meg.

Hősök napja! Május utolsó vasárnapját a magyar nemzet a hazáért hősi halált halt katonáknak szenteli. Az ország minden részében a háború borzalmaira való visszaemlékezés és hála szavai kelnek szárnyra, hogy betöltsék a világűrt s a becsületes harcban elesettek utódainak igazságot szerezzenek azoktól, akiknek az igazságtól való félelem elvette józan eszüket s egy becsutlen békediktátumot erőszakoltak szét darabolt nemzetünkre. (Ezen emlékező ünnepség holnap d. e. 11 órakor kezdődik a hő-sők szobránál. Utána a Szent Erzsébet Nőegylet 60 hadirokkant és hadiözvegy-nek, a MANSz 40 hadiárvának ad ebé-det, hogy együttesen emlékezhessen a nemzet hősi halottairól; apáról, fiuról, testvéréről.)

Emlékkünnep. Az evangélikus egy-házhatóságok rendelkezésére május 31-én délután 5 órakor az egyház legnagyobb énekköltője, Sántha Károly emléké-re emlékkünnep lesz a templomban, amelyen az emlékbeszédet Dr. Csengődy Lajos tartja, Sztrókay Dániel imát mond és közreműködnek orgonakíséretes vonó-duettal Vertich Antal, Deman Mihály és Kovács Géza orgonista. Az egyházi ének-költészet barátait ezúton is tisztelettel meghívjuk. A befolyó offeratoriumot Sántha Károly emlékének megörökítésére ajánljuk fel.

Meghívó. A Salgótarjáni Ipartes-tület új székházának 1931. évi június hó 4-én, (Ürnapján) méltóságos Dr. sztranya-vai Sztranyavszky Sándor m. kir. bel-ügyi államtitkár, országgyűlési képviselő-ur védnöksége mellett felavató ünnepsé-gét tartja, melyre Starján város közönségét d. e. 11 órára, d. u. 4 órakor ipartestü-leti körzeti gyűlés és este fél 9 órakor műsoros estélyére tisztelettel meghívja az ipartestület elnöksége. Az esti előadás helye: a családjegyző (3 sz.) 4. személyi. 2 P.

Talált tárgyak. A Széna-téren 1931. márc. 23-án egy zsebkeendő talált-tott, benne néhány fillérrel. Május 28-án a Fő-utcan két pár félizokni. Igazolt tulajdonosuk a rendőrkapitánysá-gon átveheti.

Somlyó-utca 4. számú ház eladó, szép világos és jó levegős helyen van. Érdeklődni lehet a háztulajdonosnál.

NE KISÉRLETEZZÉK!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

A jó varrógép gyártása precíziósmunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemből készülnek!

TÜZPRÓBA SALGÓTARJÁNBAN.

Igen érdekes tűzpróba hívjuk fel olvasóink figyelmét, amely a salgótarjáni Tűzoltóparancsnokság ellenőrzése mellett a Ziegler József műszaki kereskedő által képviselt „TOTAL” poroltókészülékkel, 31-én, vasárnap délután 5 órakor, a piactéren (mozi mellett) lesz megtartva.

A tűzpróba menetrendjéből látjuk, hogy ez rendkívül változatosnak, érdekesnek és tanulságosnak ígérkezik, mert egyféle „TOTAL” tűzoltókészülékkel a legkülönbözőbb természetű, körülbelül 15-féle anyag tüze kerül eloltásra. Érdekes pontját képezi a tűzpróbaának a ben-zinnel leöntött és meggyújtott, égő ele-ven ember eloltása és a „CELLON” impregnálás által lángterjesztő képességé-től megfosztott, különböző gyúlékony anyag gyújtási próbája.

Gyengélkedés idején, különö-sen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserü-víz fájdalommentes székürülést és kielé-gítő emésztést hoz létre.

Az evangélikus hittanvizsga az összes iskolák számára június hó 7-én délután két órakor lesz a templomban, mely után az Evang. Nőegylet megaján-dékozza a tanulókat azonban tekintettel a testvér Szent Erzsébet Nőegyletnek ugyanezen a napon rendezendő ünnep-ségére, ezt a megbeszélések szerint be-folyásolni nem akarván ezúttal nem kü-lön és az évek óta szokásos majális ke-retében, hanem a vizsga után közvetlen a templomkertben történik a megaján-dékozás.

Tisztújító közgyűlés. f. hó 28-án d. e. 11 órakor a városi képviselő-testület egyetlen tárgysorozati pontban főjegyzőt választott: Róth Flóris bánya-ügyi főtanácsos, törv. hat. biz. tag vezette az alispán megbízásából a közgyűlést. Javaslatot tett a választással kapcsolatos tisztségek betöltésére. A szavazási el-nökségre Sente László palackgyári igaz-gatót javasolta, a közgyűlés egyhangu helyeslésével. Az izgalmas választás, mely a tavalyi főjegyzői választás meg-semmisítése következtében most meg-ismétlődött, gyors tempóban folyik le. A pályázók és a jelölő bizottság aján-lása folytán javasoltak voltak: dr. Figus Béla, Nékám István, dr. Istók Barnabás. A választás eredménye dr. Figus Béla, 16 szavazattöbbséggel Nékám Istvánnal szemben megválasztott főjegyzőnek. A hivatali esküt Horváth László h. polgármester közgyűlési jegyző vette ki az immár másodszor is megválasztott főjegyzőtől, akit Róth Flóris elnök üd-vözölt szép szavakkal. Az új főjegyző megköszönte az ismételt bizalmat és külön köszönetet mondott azoknak, akik férfias nyíltsággal vele szemben foglaltak állást. Továbbra is azzal a be-

csületes munkával fogja szolgálni a vá-rost, mely munkának szellemi irányítói: a törvény, az igazság és a szív lesznek. A harsány éljenzéssel fogadott szavak után a gratulációk kedves jelenete foly-tatódott a kedélyektől és naptól tulhevi-tett közgyűlési teremben, ahol ezalka-lomból csaknem teljes számban jelentek meg a városatyák.

Dugulás és aranyeres bántal-mak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta **Ferenc József** keserüvíz, naponként többször bevéve, hathatós se-gítséget nyújt. Tudományos megligyelé-sek beigazolták, hogy a **Ferenc József** víz alhasi megbetegedések eseteiben gyor-san és mindig enyhén hat. A **Ferenc József** keserüvíz gyógyszerárakban, drvgériákban és fűszerüzletekben kapható.

Papi gyűlés. A salgótarjáni es-peresi kerület papsága f. hó 28-án d. e. a R. K. Olv. Körben gyűlést tartott Dres-csik János ker. esperes elnöklésével. Gyűlés után együttesen ebédelték a meg-jelentek ugyanott.

Évi közgyűlést és fennállásának 5 éves jubileumát, ünnepelte a Magy. Orsz. Bánya és Kohómunkások Gazd. Szövetsége f. hó 25-én. Az ország több bányakerületének s a városi hatóság képviselőinek s a vezető **rendőrkapitány**-nak részvételével folyt le a tartalmas gyűlés. A kétségbeesítő gazdasági helyzet kiméletlen feltárása s a töke szertelen-ségei ellen való erős szervezkedés szor-galmazását hangsúlyozta a d. e. 9 órá-tól d. u. 3 óráig tartó közgyűlés.

„Éme” egyesületi hírek. Az „Éme” vezetősége elhatározta, hogy vi-déki csoportjait sorban látogatja és nyil-vános gyűlések tartásával erősebb pro-pagandát fejt ki. Tudomásunkra jutott, hogy vidéki sorozatos gyűlésekkel kap-csolatban egyes helyeken mindent elkö-vetnek az ellentáborba tartozók, hogy a gyűléseket ne lehessen megtartani. Ez a komolytalan és erőtlen ellenpropaganda egyáltalában nem akadályozza a megin-dított mozgalmat, mert a környékbeli fal-vakban f. hó 14-én Mátraszélén, 17-én Somoskőújfalun, 25-én Karancseszén oly népes és szépen megrendezett gyűlése-ket tartottak, hogy ezen nemzeti irány-ban szélsőséges és demokratikus egye-sület rendszeres munkája okvetlen ered-ményt jelent egy egyesületi, mint nem-zeti szempontból is melynek végcélja nagy keresztény Magyarország vissza-szerzése.

Bártfa gyógyfürdő Igazgató-sága Bártfafürdőre ötnapos kirándulást rendez. Indulás a Miskolc, Kassa—Eper-jesi vonalon június 27-én. Az öt napos kirándulás személyenként harminc pen-gőbe kerül, ebben az összegben az uta-zási költségeken kívül minden bennfog-laltatik elsőrendű ellátás és lakás, fürdők, szórakozások stb. Jelentkezés június 6-ig a szerkesztőségéknél.

Gyomor-, bél- és anyagcsere-betegségeknél a természetes „**Ferenc József**” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a **Ferenc József** viz különösen üdö életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

SPORT.

A vidéki sport élet hatalmas fejlődésének tanujelét láttuk f. hó 24-25 én pünkösdi ünnepén Bécsben, az osztrák főváros mellett lévő Brunni sport pályán. Ugyanis a zagypálfalvai PBÜSE mérkőzött a Spielverein Gemeinewacht (bécsi rendőrség) Wiener Sport Club Koffmahn Atztglerdorf és Sport Club Irma-hüttele Brunni csapatával az erre mérkőzésre kitűzött ezüst serlegért. Örömmel regisztrálhatjuk, hogy a PBÜSE első napon Imahüttele ellen 3:1, a második napon S. C. Koffmahn csapata ellen 3:0 arányban győzött és így az ezüst serleget megszerezte. A csapatot elnökük Weisz Arnold zpálfalvai üveggyár mérnöke, Kertész Sándor intéző és Markovics György csapat kapitány vezette. A játékosok közül kiváltak Berencsei, Szarvas hávédék, Fekete centerhalf és Hudák jobbszélső. Kaszt kapus pedig igen jónak bizonyult. Az egész csapat szívvél és lélekkel küzdött és védte a nemzeti színünket.

A fogadásnál a brunni pályaudvaron zenével fogadták csapatunkat, hol a polgármester üdvözlő beszédet tartott, megemlítve azt, hogy ez a találkozás ismét közelebb hozza az osztrák-magyar sport barátságot. Természetesen Zpálfalva állomáson f. hó 26-án a délelőtti vonat tal haza érkező győztes csapatot a sport barátok és az üveggyár kb. 200 főnyi személyzete fogadta nagy ovatioval és a megszerzett ezüst kupából még a pályaudvari fogadtatásnál is ittak a győztes csapat egészségére.

Verticsipkét, terítőt, motivot, vásárolok minden mennyiségben. Házipar Rákospalota Istvánteleki-ut. 32.

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen száj íz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél a természetes „**Ferenc József**” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat.

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatala.

1919/1931.

Néhai Löwinger Rezsőné született Tiroller Fáni volt salgótarjáni községi orvos neje 1200 P-ös alapítványának 1929-30. évi kamataira.

Pályázati hirdetés.

Néhai Löwinger Rezsőné született Tiroller Fáni volt salgótarjáni községi orvos neje 1200 P-ös alapítványának 1929-30. évi kamataira pályázatot hirdetek.

Az alapítvány kamataira minden salgótarjáni szegény pályázhat.

Pályázati határidő 1931. június 10.

Salgótarján, 1931. május 20.

Dr. Förster Kálmán s. k. polgármester.

A Karancs és a Medves (Salgótarján környéke) turista térképe. Csonka hazánk e kies, de kevésbé ismert hegyvidékéről eddig még nem volt turistatérképünk. Ez az első, amelyik az Állami Térképészeti kiadásában most került piacra. Mértéke negyvenezres, mert a kisebb területű hegyvidék kisebb magaslatai nagyobb mértéket kívánnak. A térkép sokszínű. Az erdő zöld rajta, a vizek kékek, piros a falu, város és minden nagyobb telep, sárga a szőlő, barna a domborzat, de hogy a hegyszínek plasztikusabb legyen még külön árnyalással emelik ki a hegyek-dombok formáit. A jelzett turista-utakat, köztük a tervezeteket is, élénk piros színnel tünteti fel a térkép, mellette pedig a szín jelzést jelentő betűk. Területe felöleli az egész Karancsot és a Medvest sőt ezentúl a bárnai Nagykovács terjed. Salgótarján környéke idegen forgalmának a szép izléses térkép hasznos eszköze lesz. Ára 2 pengő.

Eladó téglából épült családiház 150 □-l telekkel elutazás miatt kedvező feltételekkel. Cim a kiadóban.

Beiratkozások a polgári iskolába. A nagym. vkm. urnak 540—05—128—1931. számú rendelete szerint a polgári iskolába a rendes beiratások június 19-én és 20-án lesznek. Június 19-én d. e. 8-tól az I-II. oszt. fiúk, d. u. 2-től az I-II. oszt. leányok; 20-án d. e. 8-tól a III-IV. oszt. fiúk, d. u. 2-től a III-IV. oszt. leányok iratkoznak. A pótbéiratások szeptember 5-én és 7-én d. e. 8-tól lesznek. Az első osztályba olyan tanulók vehetők fel, akik szeptember 1-én kilencedik életévüket már betöltötték, de a tizenkettediket még nem haladták túl s az elemi iskolának legalább a IV. osztályát sikerrel végezték. A többi osztályra vonatkozóan a korhatár az első osztályra megállapított mértékhez igazodik. A beiratási és egyéb mellékdíjak az egész tanévre a beiratásnál egyszerre fizetendők. A beiratási és mellékdíjak összege jelenleg az I-II. osztályokban 13.70 P, a III-IV. osztályokban 19.20 P. Tandíj egész évre 28 pengő, mely négy részletben fizethető. Közalkalmazottak, hadirokkantak, hadiözvegyek gyermekei, hadiárva, ha legalább elégséges rendűek, szegénységük igazolása esetén a tandíj felét fizetik. Azok tehát, akik a kedvezményes tandíjra igényt tartanak a beiratáskor szegénységi illetve vagyontalansági bizonyítványt tartoznak az igazgatónak beadni, enélkül teljes tandíjat kell fizetniük. Beiratáskor a következő okmányok szükségesek: I. oszt.-ba 1. Iskolai bizonyítvány 2. Anyakönyvi kivonat 3. Ujraoltási bizonyítvány. A többi osztályokba csak az előző évi bizonyítványt kell elhozni a beiratáshoz. Általános jeles, vagy jó előmeneteli és amellől példás, vagy jó magaviseletű szegény tanuló tandíjmentességet kérhet. A folyamodvány a kir. főigazgatósághoz Szeged kell címezni és a beiratkozás napján az igazgatónál beadni. A folyamodványhoz új keletű szegénységi bizonyítvány csatolandó. A nagym. vkm. ur által kiadott rendeletnek értelmében nyomatékosan felhívom és kérem a helybeli szülőket, hogy gyermeküket az I. osztályokban a korai órákban irassák be, hogy így a helybeliek előnybe részesíthessem. Az első osztályba 50-nél több tanuló fel nem vehető s a miniszter ur már előre kimondta, hogy újabb párhuzamosítást nem engedélyez. Pótbéiratáson az I. osztályokba felvételre már nem lehet számítani. Felhívom a jövőendő I. és II. osztályú leánytanulókat t. szüleinek figyelmét arra, hogy az 1931/32. tanévtől ezekben az osztályokban kötelezővé válik az elfogadott iskolai formaruha viselése. (Donászy üzlet kirakatában volt látható) Kérem a szülőket, hogy leányaik ruhabezserzésénél ezt figyelembe venni szívesek legyenek.

Polgári iskola igazgatója.

Szülők figyelmébe! A Magyar Iskola-Szanatórium Egyesület szentgotthárdi iskolaszánatóriuma. Ismeretes olvasóink előtt, hogy a legnagyobb magyar kincs a gyermek egészségének védelme érdekében megalakult a Magyar Iskola-Szanatórium Egyesület. A nemes eszmé, amelyet a lelkes alapítók, a hivatalos körök felvetettek, és a megértő társadalom elhíntettek, rövid idő alatt megteremtette áldásos gyümölcsét. Az egyesület az elmúlt év június havában megnyitotta a steier alpok nyulványainak fénydördőtől övezett subalpin klímájú Szentgotthárdon a modern kor követelményeinek megfelelő gyönyörűen felszerelt iskolaszánatóriumát. Az intézetben központi fűtés, állandó melegvíz szolgáltatás, külön strandfürdő, tennisz, ródli, korcsolyapálya és játszótér van és legközelebbi orvos herendezésével is vetekedik akármelyik hasonló célt szolgáló legdrágább külföldi intézettel. Napi hatszori bőséges étkezést kapnak a növendékek hízókurával, az iskolaszánatóriumnak külön gümőkörtől mentesített tehenészele van. Az iskolaszánatóriumba a vérszegény, gyenge, tüdőcsucsuhurutra hajlamos tanulók nemcsak oktatást, hanem megedzést, megerősítést, a kezdő tüdőcsucsuhurutos tanulók pedig a modern egészségügyi követelményeknek mindenben megfelelő gyógykezelést kapnak. Fertőző betegek nem vétetnek fel. Felvétel előtt a növendékek szigorú orvosi vizsgálat alá vétetnek. Az iskolaszánatóriumban teljes harmóniában egyesül az iskola és a szanatórium. Míg a nyári évad alatt a gyermekek üdülést, megerősödést kapnak, kívánatra

oktatást is, addig szeptember hó elejétől kezdődőleg rendes iskolai oktatás is folyik az iskolaszánatóriumban elemi polgári és középiskolák kötelekbe tartozó növendékek részére. Az intézetben állandóan bentlakó tanárok és tanárnők a szabadban oktatják a gyermekeket, télen nyáron a legszigorúbban szemelött tartva az orvos által előírt határokat, a gyermek egészségét és munkabírását illetőleg. A tanulók ezért minden megerősítés nélkül könnyen végzik el tanévük tananyagát és vizsgájukat rendszerint igen jó eredménnyel teszik le. Nyári szünidőre szintén felvesz az egyesület szentgotthárdi iskolaszánatóriumbába 6—18 éves korig fiú-leány iskolás-növendékeket, hogy a jövő tanévre megerősödve kezdhesék meg iskolavéüket. Kívánatra minden külön díjazás nélkül esetleg szeptemberi vizsgákra előkészít, vagy francia, német nyelvoztatásban részesít. Leányok részére külön szárnyépület áll rendelkezésre. Az egyesület a legmérsékeltébb árban szabta meg a napi ellátási díjat és méltányos esetekben még a megállapított díjból is engedményt ad. A felvételre való előjegyzés megkezdődött, mindenemű felvilágosítással és tájékoztató füzettel készséggel szolgál az egyesület központi irodája, Budapest, VIII. Főherceg Sándor u. 26 III/3.

Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember? Írta: Dr. Lukács Pál szakorvos. E most megjelent munka szerzője a gyomor és bélbetegségek ismert szakorvosa aki 20 éves orvosi gyakorlatának gazdag tapasztalatait gyűjtötte össze hogy ezzel segítségére siessen a gyomor és bélbetegségekben szenvedőknek. E munka első a magyar irodalomban, mely a gyomor és bélbajosok számára egyszerűen és könnyen érthető módon mondja el a betegségeket érintő tudnivalókat: mit és hogyan egyenek, stb. kitérve a gyomor és bélbántalmak minden fajára, mint: heveny és idült gyomorfuror, gyomorsavtúltengés, csökkenés, gyomorégés, gyomorsúlyedés és magasan álló gyomor, bél és gyomorfekély, ideges gyomor, székrekedés, bélrák, stb. stb. A gyomor és bélbetegségekben szenvedők nagy táborba lesz hálás Lukács főorvosnak e munkájáért, melyben nemcsak a betegeknek mutatja az egészség felé vezető utat, de kitérve a táplálkozás törvényeire és alapelveire, az egészségesnek is segítségére van egészségének megőrzésében. Mindenki, aki egészségét meg akarja óvni, és min-

den beteg aki az élet örömeit újból élvezni akarja, olvassa el ezt a páratlan munkát. A munka a közismerten szolid Novák Rudolf és Tsa. budapesti könyvkiadóvállalat kiadásában jelent meg a nála megszokott kifogástalan és izléses kiállításban. Minden könyvkereskedésben kapható, ára csak 2.60 P.

HIRDESSÜNK

A Munka

politikai hetilapban.

Tátra-Gánóc

gyógyfürdő

635 méter magasan

a tenger színe felett. A legnagyobb gyógyhatású természetes szénsavas fürdő. Nyitva május 1-től okt. 1-ig. — Napi penzió 35—55 cseh. kor. Posta és távbeszélő hivatal a fürdőben. Gyorsvonat megállóhely Poprádvelka állomáson, hol a fürdőigazgatóság autóbúsa áll a m. t. vendégek rendelkezésére. 50°-os vasuti kedvezmény. Állandó fürdőorvos Dr. Pártos Árpád. Prospektussal és egyéb felvilágosítással szolgál: Fürdőigazgatóság: Kupele Gánovce, pod. Tatrami. (Slovensko) Külön rituális konyha.

Móri fajborokat

zöldfehér, édes, 1929—30-as termésű. 14—16 malligandosát 350 litertől fölfelé.

Móri törkölyt

valódi kisüstön főzött 52 fokosát 25 litertől fölfelé

olcsón a legjobbat, vasuton utánvétellel szállított

STEINER GYULA

bórbizományos

Mór, Fehér megye.

Megérkeztek a tavaszi divatujdonságok

Donászy Viktor MAGYAR DIVATÁRUHÁZÁBA! Legujabb divat!

Bemberg selymek a legdivatosabb mintákból, dus választékban.

Tweed szövet, costümré és ruhára nagy választékban.

Gyapju Georgettek, minden színben.

Crepe Marocainok divatszínben.

Aki nálam veszi a híres G. F. B. harisnyáit, minden pár harisnyához ingyen kap egy nagy labdát!!!

Minden pár G. F. B. harisnyáért jótállok!
Utazóbőröndökből nagy választékot tartok!

Teljes tisztelettel:

DONÁSZY VIKTOR

„Magyar Divatáruháza” Salgótarján.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

30 Sz. 31 V.

4. Cs.

6 Sz. 7 V.

A FEHÉR BARÁT.

Richar Woss filmje.

Kiegészítésül:

Vigjáték.

Hiradó.

SPORT ÉS BÜN.

7 felvonásban.

Californiai fenevadak.

8 felvonásban.

Jön!

John Barrimore

egyetlen idei filmjel

A császár riválisa

Kezdetek: csütörtökön és szombaton este 7 és 9, vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 órakor.